

הגביר ר' אלכסנדר זיסקינד בערלין ז"ל

במשך ימי מחזמת המלחמה האחרונה, שהקיפה הרבה מדינות וארצות, נפטרו לעולמם הרבה אנשים גדולים, ולא נספרו כהלכה, וגם לא נרשמו בספר לזכר עולם. יען שכל המחזות חשתקעו אך כענייני המלחמה, ולא שמו לב למאורעות אחרים, אף היותר כבירים ויותר נכבדות. אחד מאלה האנשים החשובים שנפטרו, ושמו צריך שיחקק בתולדות עם ישראל, הוא ר' אלכסנדר זיסקינד בערלין ז"ל, שנפטר בבערלין, בנסעו לדרכו בארץ ישראל, אנכי התודעתי עם ר' אלכסנדר הנ"ל, בעיר וולא-דימיר עיר פלכית במרכז רוססיה, וזה היה בסוף חורף תרע"ו, כשבאנו שנינו לשם והודמנו יחד בפונדק אחד בפלימים (בעזענצעס) ממקום מערכות המלחמה, אני בתור רב מעיר אפשא פלך קאזונא, והוא ז"ל בתור בעל הבית סוחר עשיר מעיר רינא.

המנוח היה תלמיד חכם במלוא מוכן המלה, בקי בחדרי תורה, ויחד עם זה משכיל מפואר שקרא ושנה הרבה, בספרות ישראל הישנה והחדשה והתעניין בשאלת החיים בכל מלוא היקופו, וגם בהשימות החדשות של זמן האחרונה.

ברינא היה המנוח דיריקטור בבית אחד המסחרים הגדולים של ר' ייטע' בערלין ז"ל, שהגיע חונו עוד קודם המלחמה להרבה מליונים. ור' זיסקינד ז"ל, עם שהיה מרוד במלאכתו בבית מסחר גדול כזה, מ"מ עסק הרבה בתורה ובחכמה. ביתו היתה בית ועד לחכמים, ואין לך רב, חכם, וסופר, שבא לרינא שלא ביקר את בית ר' זיסקינד בערלין ז"ל. והפילוסוף המפורסם הערמאן כהן ז"ל מהיידעלבערג, בעת היותו